

Årsrapport 2025

ALIS og SamLIS nord rådgivingskontor

Bakgrunn for rapporten er mandat for ALIS og SamLIS rådgivingskontor, søknad om og rapportering på tilskudd for 2025.

Rapporten er vedlagt rapporteringsskjema i Altinn, og blir offentliggjort på nettsidene våre [alis.no](https://www.alis.no) og [samlis.no](https://www.samlis.no)

1. ALIS og SamLIS nord

ALIS og SamLIS nord ble opprettet i 2020 og er ett av seks regionale kontor. De andre kontorene er lokalisert i midt (Trondheim), vest (Bergen), øst (Ringsaker), sør (Kristiansand) og i Oslo. De regionale rådgivningskontorene skal dekke hele landet og sikre en nasjonal likeverdig utdanning for leger i spesialisering i allmenn- og samfunnsmedisin. ALIS og SamLIS rådgivningskontor blir heretter omtalt som «kontorene».

ALIS og SamLIS nord har ansvar for å gi råd og bistå til sammen 80 kommuner og andre utdanningsvirksomheter i Nordland, Troms og Finnmark i planlegging, etablering og oppfølging av spesialistutdanning i allmenn- og samfunnsmedisin. Dette etter mandat fra Helsedirektoratet.

Kontoret er lokalisert i Bodø kommune og er organisert under kommunens Helsekontor. Vi har fortsatt et tett og godt samarbeid med administrativ og politisk ledelse i vertskommunen. God kjennskap til alle deler av allmennlegetjenesten i Bodø kommune er et nyttig og viktig grunnlag for å gi gode råd og veiledning til andre kommuner i landsdelen. Samlokalisering med helseledelsen har gjort samarbeidet enkelt og smidig. Kontoret kjøper enkelte merkantile tjenester fra vertskommunen.

2025 har vært et år med høyt aktivitetsnivå, og vi på kontoret har i stor grad bidratt til nasjonale arrangement og nasjonale aktiviteter. Dette til tross for at vi i store deler av året har hatt redusert bemanning på grunn av oppsigelse og ansettelse av ny medarbeider. Vi har også i år forsøkt å intensivere kontakten med kommunene, og sendte høsten 2025 ut ny spørreundersøkelse. Responsen, etter purring, var på 56%. Vi ser fortsatt stor turnover av helseledere i landsdelen og håper å kunne bistå dem enda bedre. Et digitalt nettkurs for helseledere er under utvikling i organisasjonen vår. Et godt initiativ vi håper vil bli godt mottatt blant helseledere i ulike utdanningsvirksomheter.

I 2025 utvidet vi rekrutteringskvelden for LIS1 og medisinstudenter i 5. og 6. studieår, som vi først startet med i Bodø, til også å omfatte Tromsø. Oppmøtet var godt begge steder, og vi ble tydelig oppfordret til å fortsette med denne typen arrangementer. Når det gjelder øvrige utdanningsvirksomheter, har vi det siste året særlig hatt kontakt med Statsforvalteren i Troms og Finnmark og Helse Nord.

I mai arrangerte vi nettverksmøte i Tromsø med tema «Kommunal legeskole». Bakgrunnen var kommunenes ansvar for spesialistutdanning i allmennmedisin og samfunnsmedisin etter endringene i Spesialistforskriften i 2019, og behovet for erfaringsdeling og praktiske verktøy knyttet til ALIS-ordningen. Møtet samlet 65 deltakere, og programmet kombinerte faglige innlegg, konkrete verktøy til arbeidet med ALIS-avtaler, samt god tid til nettverksbygging og erfaringsutveksling.

Kontorene får midler over statsbudsjettet, som i 2025 var på 41 145 000 kr fordelt på de seks regionkontorene. Midlene utbetales til vertskommunene via Helsedirektoratet.

2. Ansatte ved ALIS og SamLIS nord

Navn	Tittel	Stillingsprosent	Periode	Kommentar
Mona Søndena	Leder/rådgivende lege	100%	01.10.19	Ansatt i ALIS Nord-prosjektet fra 2019, deretter på kontoret i ulike stillingsprosenter, 100% fra 01.04.23
Maylen Fredheim Jensen	Rådgiver	100%	01.12.22	
Susanne Risvoll	Rådgiver	100%	01.08.25	
Sirin Johansen	Rådgivende lege	30%	01.10.19	Ansatt i ALIS Nord-prosjektet fra 2019, deretter på kontoret
Silje Røssvoll	Rådgivende lege	30%		Ansatt i ALIS Nord-prosjektet fra 2023, deretter på kontoret
Kine Kalstad	Rådgivende lege	30%	01.10.19	Ansatt i ALIS Nord-prosjektet fra 2019, deretter på kontoret

3. Status for registrerte utdanningsvirksomheter

3.1 Allmennmedisin

Ett av kriteriene for måloppnåelse for tilskuddsordningen er rapportering på antall registrerte utdanningsvirksomheter. Nord-Norge har til sammen 80 kommuner; 54 av kommunene har sentralitetsgrad 6, 16 kommuner sentralitetsgrad 5, 8 kommuner sentralitetsgrad 4 og kun 2 kommuner tilhører sentralitetsgrad 3. Det har helt siden registrering av utdanningsvirksomheter ble et krav for spesialistutdanning av leger, vært krevende å skaffe oppdatert oversikt over status for hver enkelt kommune. Kommunene har heller ikke alltid full oversikt, mye på grunn av hyppige lederskifter og få i kommunene har oversikt over hva som er gjort i Altinn. Bodøkontoret mener likevel vi har en så god oversikt som det er mulig å ha gitt disse begrensningene. I årsrapporten for 2024 oppga vi at to av våre 80 kommuner ikke var registrerte utdanningsvirksomheter i allmennmedisin. Disse to kommunene har kun en legehjemmel hver, og vi er nå i dialog og anbefaler sterkt at også disse kommunene registrerer seg som utdanningsvirksomheter.

3.2 Samfunnsmedisin

Samfunnsmedisingruppen ved kontorene har i løpet av året jobbet mye med interne og eksterne høringsinnspill til de foreslåtte læringsmålene i samfunnsmedisin. Arbeidet har vært preget av godt samarbeid med Legeforeningen og Helsedirektoratet.

En av de store utfordringene i samfunnsmedisinsk utdanning har vært usikkerhet rundt hvilke virksomheter som av Helsedirektoratet ansees å kunne være en utdanningsvirksomhet. Ved utgangen av 2024 var kun 22 av 241 søknader som registrert utdanningsvirksomhet innvilget. Per november 2025 er totalt 87 av 247 søknader blitt innvilget, og 111 er under behandling.

Kontorene har bistått virksomheter og Helsedirektoratet for å få forgang i registreringssøknadene. Ved behov for ytterligere opplysninger fra virksomhetene i forbindelse med søknadene, har regionalt kontor fått informasjon fra Helsedirektoratet. På denne måten har de regionale kontorene kunnet bistå utdanningsvirksomhetene i utformingen av søknadene. Dette har vært positivt både for å etablere tettere kontakt med utdanningsvirksomhetene og for å oppnå en bredere forståelse av utfordringene knyttet til det å være en registrert utdanningsvirksomhet i samfunnsmedisin.

I løpet av 2025 har flere samfunnsmedisinske utdanningsinstitusjoner vært i kontakt med vårt kontor i forbindelse med råd og bistand til utforming av søknad om registrering. Vi registrerer at det arbeides godt med slike søknader også blant utdanningsvirksomheter som ikke er kommuner. Dette er en positiv og ønsket utvikling.

4. Aktiviteter

Overordnet mål for kontorene er å bidra til rekruttering og tilrettelegging for leger i spesialisering i allmenn- og samfunnsmedisin, samt gi trygghet for legene gjennom spesialiseringsløpet ved å bistå og gi råd til utdanningsvirksomheter. Aktivitetene nedenfor gjenspeiler måloppnåelse i henhold til mandat, utført arbeid og oppnådde resultater finansiert av tilskuddet.

Nasjonal ALIS og veiledning

Arbeidsoppgavene knyttet til oppfølging og rådgivning om tilskuddsordningen Nasjonal ALIS og veiledning har økt betydelig i 2025. Dette skyldes i stor grad omfattende endringer i regelverket, som ble varslet kort tid før tilskuddsperioden utløp 31. mai 2025. Endringene har ført til et stort behov for informasjon til kommuner og ALIS. Samtidig har endringene også medført økt dialog med Helsedirektoratet for å avklare spørsmål knyttet til tolkning av regelverket.

I 2025 lanserte Helsedirektoratet en ny søknadsportal som erstatter Altinn. Kontorene har samarbeidet med Helsedirektoratet og utvalgte kommuner for å tilpasse søknadsskjemaet til gjeldende regelverk og faktiske behov.

Felles nasjonal registrering av innskattede henvendelser

Kontorene har i perioden 18. august til 18. desember gjennomført et nasjonalt, strukturert arbeid med registrering av innskattede henvendelser til kontorene.

Registreringen har omfattet:

Avsenders rolle, tema for henvendelsen, hvilken spesialitet henvendelsen gjelder, kontaktform og tidspunkt for mottak og besvarelse av henvendelsen.

I prosjektperioden har kontorene samlet registrert 1084 henvendelser.

Registreringen gir verdifull innsikt i henvendelsesmønstre og behov, og vil danne grunnlag for videre arbeid. En evalueringsrapport vil ferdigstilles i 2026, og vil være grunnlag for diskusjon samt gi anbefalinger for videre tiltak.

Bistand til Helsedirektoratet

Kontorene har i større grad enn tidligere år, blitt invitert til å bidra i Helsedirektoratets arbeid med spesialistutdanningene. Det gjelder arbeids- og referansegrupper, møter og skriftlige innspill. Foruten revisjon av læringsmål i samfunnsmedisin og om ALIS-tilskuddet, har det i stor grad handlet om oppdrag som Helsedirektoratet har fått fra Helse- og omsorgsdepartementet.

Arbeid med nytt mandat for kontorene

Gjeldende mandat er fra 2022. Mandatet ble da endret til også å omfatte samfunnsmedisin. Det er behov for en revidering av mandatet for å gjøre mandatet mer presist og sammenhengende, samt for å oppdatere det i tråd med kontorenes arbeidsmåte og oppgaver. Kontorene har oversendt et forslag til Helsedirektoratet, som ved utgangen av året er i slutfasen av behandlingen. Det nye mandatet skal til slutt godkjennes av Helse- og omsorgsdepartementet.

Beskrivelse av læringsmålene i allmennmedisin på alis.no

Høsten 2022 startet kontorene med en gjennomgang av de allmennmedisinske læringsmålene. I samarbeid med Legeforeningen og Helsedirektoratet er det nå utarbeidet utdypende informasjon om hvert enkelt læringsmål, som skal være til hjelp med tolkning av læringsmålene og hvordan jobbe med læringsmålene. Målet med arbeidet var at informasjon om læringsmålene skal være lett å forstå og til hjelp for lederne i kommunen, veiledere og ALIS. Arbeidet ble ferdigstilt juni 2025, og er publisert på nettsiden alis.no. Det er også publisert en artikkel i tidsskriftet Utposten om arbeidet.

4.1 Kurs i individuell veiledning i spesialistutdanningen for leger

ALIS og SamLIS nord har arrangert til sammen to kurs for individuelle veiledere i 2025. Kurset er godkjent med 18 timer i spesialistutdanningen i samfunnsmedisin og med 18 timer som klinisk emnekurs i videre- og etterutdanningen i allmennmedisin. Målgruppen for kursene er veiledere av LIS3 i ny ordning for spesialistutdanningen i allmenn- og samfunnsmedisin, samt LIS1-veiledere, SamLIS og ALIS.

ALIS og SamLIS nord har i dag fire kursholdere, de samme kursholderne som var med fra starten. Ansatte ved kontoret deltar på kursene og har hovedansvar for å fasilitere kursene.

Sted og dato	Antall deltakere	Kommentarer
Tromsø 29. og 30.4	29	Det var ti spesialister i allmennmedisin, fem ALIS og to spesialister i samfunnsmedisin, tolv oppga ikke rolle
Kjerringøy 3. og 4.9	25	Det var syv spesialister i allmennmedisin, fjorten ALIS, to SamLIS og to spesialister i samfunnsmedisin

Kursholderdag i mars

Den 27.mars arrangerte kontorene et dagskurs for kursholderne som er innleid for å holde veilederkursene: *Kurs i individuell veiledning i spesialistutdanningen for leger*. Målet for dagen var felles kompetanseheving, erfaringsutveksling og videreutvikling av veilederkursene i fellesskap. Førsteamanuensis i medisinsk pedagogikk Monika Kvernenes var leid inn som foredragsholder. Totalt deltok 44 personer, hvorav 21 var kursholdere og 23 var ansatte ved kontorene. Dette kurset danner grunnlaget for en mindre revisjon av innholdet i kursene vi holder, og en egen gruppe fra kontorene jobber med dette. Målet er at alle kursholdere har endret innholdet i tråd med vårt forslag fra 01.01.27.

4.2 Regionale utadrettede aktiviteter utover veilederkurs

ALIS og SamLIS nord har i 2025 hatt utadrettet aktivitet mot tilhørende kommuner og virksomheter.

Sted og dato	Aktivitet	Tema	Antall deltakere	Kommentarer
Alle kommuner	Nyhetsbrev	Diverse informasjon		Sendes til alle kommuner og andre virksomheter
Alle kommuner	Spørreundersøkelse	ALIS/SamLIS/div.		Sendt alle kommuner etterfulgt av telefonsamtaler/teamsmøter med utvalgte kommuner
Flere kommuner	Kommunemøter; ledere, ALIS, SamLIS	Diverse spørsmål om spesialistutdanning		Mange møter gjennom hele året
Tromsø 21.05.25	Nettverkssamling	Kommunal legeskole	65	Helseledere, ALIS, veiledere, kommuneoverleger m.fl.. Bjørn Erik Mørk fra Handelshøgskolen/BI samt repr. Fra Narvik og Bindal innleid som foredragsholdere

Prosjekt Helgelandslegen	Deltager i arbeidsgruppe		Silje er kontorets faste representant
Rekrutteringskveld Bodø 27.11.25		25	Rekrutteringskveld for medisinerstudenter og LIS1
Rekrutteringskveld Tromsø 05.11.25		65	Rekrutteringskveld for medisinerstudenter og LIS1
Konferanse Bodø 18. og 19.11.25 (NSDM)		Ny giv i distriktsmedisin – en inspirasjonskonferanse	Maylen, Susanne og Mona (hadde innlegg) deltok
NSDM		Diverse møter: om prosjekt, informasjon, økonomi o.l.	Mona
Helse Nord RHF		Samfunnsmedisin	Mona
Møter med Statsforvalter Troms og Finnmark	Innlegg på møter	Kommuneoverlegeforum, møte med kommunale ledere ol.	Mona holdt flere innlegg
Enkeltmøter med statsforvalteren i Troms og Finnmark	Møter	Utdanningsvirksomhet, rekruttering, stabilisering	Mona
Legeforeningen	Utdanningsseminar		Maylen og Mona deltok 2025
Programkontor hpa	Referansegruppe	Arbeid med allmennlegetjenesten	Maylen deltok i tre digitale møter

Prosjekt Helgelandslegen

Prosjekt Helgelandslegen ble initiert av kommunene på Helgeland etter at de i flere år hadde registrert at sykehus og kommuner i liten grad samarbeidet om rekruttering av leger. Styringsgruppen i ALIS-Nord besluttet at en del av prosjektmidlene de rådde over skulle delfinansiere en 12-måneders engasjementstilling som prosjektleder for «Helgelandslegen» i startfasen for å utvikle prosjektet i samarbeid med en arbeidsgruppe med deltakelse fra bl.a. ALIS Nord prosjektet. Dette var i 2022/2023. Etter at ALIS Nord-prosjektet ble avsluttet ble kontakten mellom ALIS- og SamLIS-kontoret nord og prosjekt Helgelandslegen videreført ved å ha en deltager fra kontoret i arbeidsgruppen for prosjektet.

Representanten for nord-kontoret er Silje Røssvoll. «Helgelandslegen» er et samarbeidsprosjekt mellom de 18 kommunene på Helgeland og Helgelandssykehuset. Prosjektet drifter nettsiden helgelandslegen.no, arrangerer frokostmøter (digitale) og jobber for økt rekruttering av leger til regionen.

Nasjonalt senter for distriktsmedisin (NSDM)

Helt siden ALIS Nord-prosjektet ble opprettet har det vært et nært samarbeid med NSDM. NSDM satt i styringsgruppen for ALIS Nord-prosjektet (som observatør), og NSDM deltok i evalueringen av ALIS Nord-prosjektet sammen med Agenda Kaupang. Fafo var hovedansvarlig for evalueringen og delrapportene.

ALIS og SamLIS rådgivningskontor nord har videreført det gode samarbeidet med NSDM fra prosjektperioden, og har også bidratt til å gjøre senteret kjent for hele ALIS og SamLIS-organisasjonen. I 2025 fikk kontoret invitasjon til å komme med innspill i forbindelse med en stor kartlegging senteret ønsket å gjennomføre av allmennlegetjenesten i Nord-Norge. Denne kartleggingen var ment å være en del av en større kartlegging av kjennetegn og utviklingstrekk ved allmennlegetjenesten i Nord-Norge. ALIS og SamLIS nord ble bedt om innspill til kartlegging av allmennlegetjenesten. I den sammenheng så vi det som en gylden anledning til å få oppdatert, konkret kunnskap om allmennlegetjenesten som ikke kan leses direkte fra enkle oversikter, å få kunnskap også om kommunenes bruk av ALIS-tilskuddet. Dette er et tema det ikke har blitt gjort systematisk kartlegging av tidligere, og mer kunnskap om dette er viktig for hele organisasjonen. Nord-kontoret har derfor bidratt med både kunnskap, innspill og noe økonomi til dette viktige temaet i kartleggingen NSDM nå har startet.

Andre henvendelser til nord-kontoret

Kontoret har i tillegg mottatt og besvart en rekke henvendelser på telefon og epost, som blant annet omhandler:

- Registrering som utdanningsvirksomhet
- Utdanningsplaner
- Forståelse av og vurdering av læringsmål ALM, FKM og SAM
- Tellende tjenestetid for ALIS og SamLIS
- Læringsarenaer, læringsaktiviteter og utdanningsløp
- Nasjonal ALIS og veiledning, ALIS-avtaler og ALIS-tilskudd
- Rapportering på ALIS-tilskudd og Altinn
- Veiledning, veiledningsavtaler og refusjon av utgifter
- Spørsmål om kompetanseportalen
- Spørsmål om spesialistutdanning
- Spørsmål om gruppeveiledning

4.3 Nasjonale utadrettede aktiviteter

Sted	Aktivitet	Tema	Antall deltakere	Kommentarer
------	-----------	------	------------------	-------------

Kurs for individuelle kursholdere for veiledningskurs 27.03.15	Kurs i Oslo	Veiledning av leger	44	Fellesarrangement av kontorene. Mona i arr.komite.
Arendalsuka 12.08.2025	Arrangement	Allmennlegetjeneste for fremtiden — hvordan bygger vi den?		Fysisk og digital deltakelse, Mona i arr.komite
Digitalt 19.08.2025	Nasjonalt tilskuddswebinar	Tilskuddsordningen: Nasjonal ALIS og veiledning		Kine i arr. komite.
Oslo 22.09.2025	Fastlegekonferansen	Stand		Maylen, Susanne, Mona
Oslo 29.10.2025	ALIS- og SamLIS konferansen	Utdanner vi leger for fremtiden?	175	Fysisk deltakelse, Maylen og Susanne i arr.komite

4.4 Deltakelse i arbeidsgrupper og aktiviteter i samarbeid med øvrige ALIS og SamLIS kontor

- Nasjonale samarbeidsmøter derav tre fysiske og tre digitale for alle ansatte på kontorene
- Internundervisning fem ganger i året for alle ansatte
- Lederutvalget for kontorene
- Arbeidsgruppe for samfunnsmedisin
- Organisasjon og utviklingsteamet
- Arbeidsgruppe veilederutdanning og oppfølging av individuelle veileder
- Arbeidsgruppe for utvikling av intranett
- Arbeidsgruppe for utvikling av nettsider – inkludert alis.no og samlis.no
- Arbeidsgruppe knyttet til tolkning og praktisk utførelse av læringsmålene (ALM)
- Redaksjonskomite knyttet til tolkning og praktisk utførelse av læringsmål (ALM)
- Arbeidsgruppe for revisjon av veilederheftet (for individuelle veiledere)
- Arbeidsgruppe for tilskuddsordningen: Nasjonal ALIS og veiledning
- Felles innovasjon og kvalitetsutvikling ved ALIS og SamLIS-kontorene (FIKA)
- Arbeidsgruppe for «Inspirasjonsprisen»
- Arbeidsgruppe kompetansevurdering med undergruppe
- Arbeidsgruppe som utarbeidet innspill til ny ordning med veiledningsgruppe i allmennmedisin
- Arbeidsgruppe for kompetanseportalens brukerforum
- Høringssvar reviderte læringsmål i samfunnsmedisin
- Høringssvar endringer i fastlegeforskriften

- Høringssvar endringer i kompetanseforskriften
- Ad hoc arbeidsgrupper for utvikling av interne rutiner for organisasjonen

4.5 Samarbeidspartnere

ALIS og SamLIS nord har deltatt på møter og arrangement med flere samarbeidspartnere.

- **Helsedirektoratet**, både i styringsdialog som overordnet instans og som faglig samarbeidspartner
- **Kommunesektorenes organisasjon (KS)**
- **Legeforeningen**, herunder Norsk forening for allmennmedisin, Norsk forening for samfunnsmedisin (NORSAM), spesialitetskomiteene i henholdsvis allmenn- og samfunnsmedisin, samt sekretariatet.
- **Nasjonalt senter for distriktsmedisin (NSDM)**
- **Regionalt utdanningssenter (RegUT)**
- **Statsforvalteren** i Nordland, Troms og Finnmark
- **Universitet – NTNU - Norges arktiske universitet, Nord universitet**

ALIS og SamLIS nord takker for et godt samarbeid med Helsedirektoratet, vertskommunene og andre samarbeidspartnere i 2025. Vi ser frem til videre godt samarbeid i 2026.

For vertskommunen

Bodø 20/2-26

Sted, dato

Shan W. Lomvick

Signatur

For ALIS og SamLIS nord

Bodø 20/2-26

Sted, dato

Mar B. Spudrud

Signatur